

Η ΕΚΘΕΣΗ: ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ

Η έκθεση καταγράφει και παρουσιάζει αντιπροσωπευτικές, συχνά εμβληματικές εικόνες και ντοκουμέντα που υπογραμμίζουν τον καίριο ρόλο της Ένωσης Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Αθηνών στην πολιτιστική, κοινωνική και πολιτική εξέλιξη του τόπου. Συμπεριλαμβάνει ευρύτερους προβληματισμούς η δημιουργικές προεκτάσεις της δημοσιογραφίας που διεκπεραιώνονται στα τελευταία 100 χρόνια.

Ερευνώντας και συγκεντρώνοντας το αρχειακό υλικό για την ιστορία της ΕΣΗΕΑ προέκυψαν τέσσερις βασικοί άξονες: 1) Το δημοσιογραφικό έργο που υπηρετούν τα μέλη της Ένωσης, οι άνθρωποι και οι σπουδαίες προσωπικότητες της ελληνικής δημοσιογραφίας 2) Οι πρωτοβουλίες και η εξέλιξη εντός του δημοσιογραφικού επαγγέλματος, 3) Οι τέχνες και ο πολιτισμός που γεννιέται και αναπτύσσεται μέσα από το έργο της Ένωσης και 4) Η αδιάλειπτη και συνεπής συμβολή των δημοσιογράφων στους αγώνες της κοινωνίας και της δημοκρατίας.

Δημοσιογραφικές ταυτότητες από το αρχείο της ΕΣΗΕΑ. Κορυφαίοι των γραμμάτων και του θεάτρου ήταν μέλη της Ενώσεως: Αιμίλιος Χουρμούζιος

Τα παραπάνω θέματα παρουσιάζονται μέσα από ζωγραφικά πορτρέτα, ιστορικά ντοκουμέντα αρχείου, αντικείμενα, βιβλία κ.ά. καθώς και 5 οπτικοακουστικές παραγωγές που έγιναν ειδικά για την έκθεση και αποτελούν τμήμα της αναπόσπαστο, όπως άλλωστε και ειδικές κατασκευές επικοινωνιακής αρχιτεκτονικής.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ:

– Τα ζωγραφικά πορτρέτα της ΕΣΗΕΑ και οι εικαστικοί καλλιτέχνες. Η προσωπογραφία στη ζωγραφική και στη γλυπτική είναι ένα από τα πρώτα είδη των εικαστικών τεχνών. Διερευνά τη φυσιογνωμία αλλά και την προσωπικότητα του απεικονιζόμενου. Η ΕΣΗΕΑ, όπως και άλλοι μεγάλοι θεσμοί της χώρας, έχουν από νωρίς πινακοθήκη με προσωπογραφίες προέδρων και προσωπικοτήτων της δημοσιογραφίας. Κεντρικός ζωγράφος είναι ο Γεώργιος Ροϊλός (1867-1928), ένας από τους κορυφαίους της Σχολής του Μονάχου, καθώς επίσης και άλλοι σημαντικοί ζωγράφοι και γλύπτες του 20ού αιώνα, όπως ο Απ. Γεραλής, ο Β. Γερμενής, ο Ν. Μαγιάσης, ο Μ. Τόμπρος, ο Η. Φέρτης κ.ά.

Κορυφαίοι των γραμμάτων και του θεάτρου ήταν μέλη της Ενώσεως:

Αλέκος
Σακελλάριος

– Ο Δημοσιογράφος – λογοτέχνης: Η σωστή κατανομή του

πληροφοριακού και εκφραστικού υλικού ενός κειμένου, η κατάλληλη επινόηση λέξεων και τρόπων, καθώς και η ενεργοποίηση των προσλαμβανουσών παραστάσεων του δέκτη είναι κατεξοχήν ιδιότητες του καλού δημοσιογράφου, οι οποίες έρχονται να εμπλουτίσουν τη λογοτεχνική πρακτική. Η οικονομία, η λιτότητα, η πυκνότητα και η ευστοχία των λέξεων στους τίτλους δημοσιογραφικών κειμένων έχει ανάλογες δημιουργικές απαιτήσεις με την ποιητική γραφή.

– Δημοσιογράφος – θεατρικός συγγραφέας: Ο διάλογος είναι ένα εργαλείο της δημοσιογραφικής γλώσσας που σε εξέχουσες περιπτώσεις οδήγησε στη συγγραφή θεατρικών έργων με θέματα συλλογικού ενδιαφέροντος. Η επιθεώρηση ειδικότερα είναι ένα είδος στο οποίο η δημοσιογραφική αμφισβήτηση και κριτική των προσώπων και των γεγονότων της επικαιρότητας αναδεικνύει πολλούς κορυφαίους επιθεωρησιογράφους που ήταν ταυτόχρονα και δημοσιογράφοι.

-Δημοσιογράφος – ιστορικός ερευνητής /μέλος της Ακαδημίας Αθηνών: Οι τεχνικές αναζήτησης τεκμηρίων και μαρτυριών από τη δημοσιογραφία προεκτείνονται και εμπλουτίζουν τις μεθόδους και τα αποτελέσματα της ιστορικής έρευνας. Η έρευνα του δημοσιογράφου είναι η ιστοριογραφία εν τω γεννάσθαι.

Ο ακαδημαϊκός ως τίτλος και ως λειτουργία δείχνει την ύψιστη αναγνώριση είτε στην τέχνη είτε στην επιστήμη είτε στην κοινωνία που υπηρετεί και όπου αποδίδεται το λειτούργημά του.

– Δημοσιογράφος – πολιτικός: Ερευνώντας το κοινό αίσθημα ο δημοσιογράφος διαπιστώνει τις απαιτητικές ανάγκες της κοινωνίας και τα κακώς κείμενα. Και όταν αποφασίζει να περάσει από τον λόγο στην πράξη, συχνά γίνεται πολιτικός πραγματώνοντας το δημοσιογραφικό έργο μέσα από τους κανόνες της πολιτικής.

Δημοσιογραφικές ταυτότητες από το αρχείο της ΕΣΗΕΑ. Κορυφαίοι των γραμμάτων και του θεάτρου ήταν μέλη της Ενώσεως: Δημήτριος Ψαθάς

– Δημοσιογράφος – ήρωας στο πολεμικό μέτωπο και μάρτυρας: Υπηρετώντας συλλογικές αξίες ο δημοσιογράφος-ρεπόρτερ δρα είτε στα μέτωπα της κοινωνίας είτε του πολέμου. Υπερβαίνοντας τολμηρά το επαγγελματικό καθήκον, με αλτρουισμό και συχνά αυτοθυσία, πολλοί δημοσιογράφοι αναδείχτηκαν σε ήρωες, μάρτυρες ή θύματα.

– Δημοσιογράφος – εκδότης: Υποστηρίζοντας με σταθερότητα, με προοπτική και με τα κατάλληλα νέα τεχνικά μέσα το δημοσιογραφικό λειτούργημα, ο εκδότης αναλαμβάνει την ευθύνη και το ρίσκο. Παραιτούμενος από την αυτοπρόσωπη σχέση με τη δημοσιογραφική πρακτική, και από την ΕΣΗΕΑ, θέτει πια τα κριτήρια, το όραμα και το πλαίσιο εντός του οποίου δρα ο δημοσιογράφος.

-Δημοσιογράφοι-συνδικαλιστές: Εκφράζοντας τις γενικές συνελεύσεις και τα διοικητικά συμβούλια, οι πρόεδροι της ΕΣΗΕΑ διεκδικούν, προασπίζονται και περιφρουρούν τις εργασιακές, οικονομικές και ηθικές προϋποθέσεις του επαγγέλματος. Από φορέας αλληλεγγύης αναδεικνύεται η ΕΣΗΕΑ σε συνδικαλιστικό όργανο και φορέας προόδου.

Κορυφαίοι των
γραμματών και
του θεάτρου
ήταν μέλη της
Ενώσεως:
Λιλίκα Νάκου

-Βιβλιοθήκη – Ιστορικό Αρχείο: Η έκθεση περιλαμβάνει επίσης φωτογραφίες από δραστηριότητες της ΕΣΗΕΑ, πρωτοσέλιδα εφημερίδων, καθώς και παρουσίαση της Βιβλιοθήκης της που καταλαμβάνει ολόκληρο τον δεύτερο όροφο, ενός θησαυρού εκδόσεων και αρχείων που τώρα συστηματοποιείται για να αποδοθεί στο ευρύ κοινό.

Χάρης Καμπουρίδης –Θεοδώρα Πασαχίδου

επιμελητές έκθεσης